

ELOFIZETÉS

ARADYBAN ÉS VIDÉKEN
 egy évre ... 180 Lei
 fél évre ... 90 Lei
 egy negyed évre 45 Lei
 egy hónap ... 15 Lei

Hirdetések
 árakban szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesült
 vasúti pályaudvarok
 TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvárdul Regela Ferdinánd I. (József főh. ut.) 23.
 TELEFON-SZÁM 154.

Arad, 1921

Főszerkesztő:
 Stauber József.

Szombat, március 19.

Harc a vasúti jegyért

A bucarestii-bécsi express megindulása nagyjelentőségű esemény volt ránk nézve gazdasági és kulturális szempontból egyaránt. A háborús és a háboru után esztendőök közlekedési szempontból áttörhetetlen határokat vontak az egyes államok között.

A külpolitikai viszonyok konszolidációja megteremtette az igazi béke első gyümölcsét: a bucarestii-bécsi express. Ennek a nemzetközi szerelvénynek az összeállításához három állami vasúti járattal hozzá. Azé a három államé, amelyen keresztül rohog.

Az első hetekben, ugylátszott, hogy az a négy-öt vagon, amelyből az express áll, elegendő is a forgalom lebonyolítására. Sőt az első napokban még üresen is jártak a kocsik és már arról is szó volt, hogy frekvencia-hiánvába be fogják szüntetni ezt a vonatot. Rövid két hónap leforgása után azonban örvendetes változás következett be: A forgalom pompásan megéledt, sőt bekövetkezett, hogy az express vagonjai annyira zsúfoltak lettek, hogy a jegykiadó-állomásokon a legelképzelhetőbb harc és küzdelem tör ki egy-egy utazási jegyért.

Aradon jelentkezés sorrendjében jegyzik elő az utasokat és a sorrendet korrektil be is tartják, de bekövetkezett az a tarthatatlan állapot, hogy egy-egy utasnak hosszú hetekig kell várakoznia, amíg rá kerül a sor, amíg elutazhat.

Akik az internacionális expresszt megvalósították, azoknak az volt a céljuk, hogy Budapest hét órányira, Bécs tizennégy órányira legyen Aradtól és bizonyosan nem az, hogy jegymizériák miatt hat-nyolc heti távolságra vettessünk vissza e két centrumból.

Az utazó közönség érdeke megköveteli, hogy az illetékes körorok sürgősen segítsenek ez animáhiakon. A helyzetben való javításnak kétféle módja van. Az egyik az, hogy meg kell toldani néhány kocsiat az express szerelvényét, egy-két Pullmann-waggont még mind a három állam nélkülözni tud a maga kocsiparkjából. A másik módzat és ez még biztosabb: az express tehermentesítése. A szomszédos államokkal fel kell venni a rendes személyforgalmat. Jelentős intézkedés lenne ez szociális szempontból is, mert az express mégis csak drága utazás és utazni annak is kell, aki szerényebb viszonyok között él és nem tudja megvásárolni a drága francia frankokat.

A szovjet csapatok vonakodnak harcolni

Az orosz tanácskormány helyzetét óráról-órára súlyosabbnak mutatják a beérkező távlatok. A bolsevista hadsereg három évi küzdelemben szétzilálva elérkezett a teljes lezüllésig, nem akar többé harcolni és inkább állap a felkelőkhöz. Egész Oroszország harcol: falvak, városok, erődök és flották támadják az omladozó szovjetet.

MOSZKVA. A tanácskormány felszólította a kronstadti felkelőket, hogy tegyék le a fegyvert s ebben az esetben büntetlenséget helyezett kilátásba.

HELSINGFORS. A kínai hóhérok a népbiztosok parancsára százszámra lövik agyon a munkások vezetőit. A felkelők elpusztították a szibériai vasúti hidakat.

HELSINGFORS. Pétervárott az orosz munkások a katonák felkelőkkel tart. A pétervári 561.

ezred átpártolt a krasznogorkai ellenforradalmárokhöz.

PARIS. Egy Helsingforsban tartózkodó francia újságíró írja lapjának a következőket: Pétervárott a telefonállomást a levegőbe reptették, s így közvetlen híreket nem lehet kapni a városból. Pétervár valóságos haditábor. Az utcákon szovjet-csapatok és felkelők cirkálnak. Minden pillanatban összelütközésekre kerül a sor. Lövések dördülnek és az utcákon hatalmas lyukak tátonganak, amelyek ágyulövegek okoztak. A flotta ágyui számos házat rombdöntöttek. A hidak legnagyobb része a felkelők birtokában van. A pétervári vasúti munkások megszállták a pályaudvarokat, a felkelőkhöz csatlakoztak és számos olyan vonatot kisiklattak, amelyek bolsevista-erősítéseket hoztak. A vidékről egyre jönnek az akarnak küzdeni.

Mennyi idegen valuta vihető ki.

BUCURESI. A pénzügyminiszterium mellett működő valutabizottság a következő határozatot hozta a valuták kivitelére vonatkozólag. *Semmiéle valuta nem vihető ki az országból a valutabizottság engedélye nélkül.* Kivétel ez alól csak azok az összegek képeznek, amelyek nem haladják *tul az ezer leit*, ezer francia, vagy svájci frankot, ezer olasz lírát, ezer márkát, vagy negyven fontsterlinget. Ez összegek közül bármelyiket külön engedély nélkül lehet kivinni az ország területéről. Ha valakinek külön engedély van nagyobb pénzkivitelre,

a megengedett kiviteli pénzen felül nem viheti ki. *Külföldt utlevéllel utazók lelt nem vihetnek ki, járadékokat is csak abban az esetben, ha az aláíró külföldi alattvaló.* Ugyanez a rendelkezés vonatkozik a részvényekre is. A járadékok, a kötvények kivitele a román állampolgároknak továbbra is tilos. A valuta kivitelére szükséges engedély elnyerésére az állami adó kifizetését igazoló hatósági bizonyítvány felmutatása elengedhetetlenül szükséges.

Naponta egy személyvonat a határig.

Aradról már hosszú hetek óta megindult Magyarországgal közvetve a vasúti személyforgalom. A nemzetközi gyors megindításakor úgy a román mint a magyar hivatalos vasúti tényezők ama reményüknek adtak kifejezést, hogy a normális vasúti forgalom megindulásáig a személyforgalom lebonyolítására elegendő lesz a hetenként kétszer közlekedő bécs-budapest-bucarestii gyorsvonat. A fejlemények azonban bebizonyították, hogy az aradi, általa-

ban az erdélyi utazóközönség kielégítésére a számozott helyrendszert nemzetközi gyors nem elegendő és ezért Jura aradi vasúti állomásfőnök indítványára a kerületi vasutigazgatóság még egy naponta közlekedő személyvonat indítását is elhatározta, amely a magyar határig megy. Szolgálatot vélnünk teljesíteni az utazóközönségnek, ha a magyar határvonati közlekedési menetéről rövidesen beszámolunk, amennyiben az újonnan közlekedő vonat indulásáról

mindenfelé a legnagyobb bizonytalansággal beszélnek. *A vonat az aradi pályaudvarról délután egy órakor indul el és a határig közlekedik.* Az utasoknak innen, mintegy másfél kilométernyi utat kell megtenniük Lőkőházig, ahonnan csak másnap reggel 8 órakor van csatlakozása Budapest felé. A vámvizsgálat Kurtioson történik és a vonat a magyarországi utasokkal csak másnap reggel érkezik vissza Aradra. A személyvonat, amely csak Kurtiosig közlekedik, reggel 5 órakor, illetve este 5 óra 10 perckor indul el Aradról.

Miniszterek nézeteltérése.

BUCURESTI. Petrovici közmunkaügyi és Titulescu pénzügyminiszter között nézeteltérés támadt a mérnökök fizetésének felemelése és rendezése kérdésében. Petrovici miniszter ugyanis a pénzügyminiszternél közbejog járni a fizetésrendezések megejtése végett, de a pénzügyminiszter, a közmunkaügyi tárca költségvetését 20 millióval akarta redukálni, ami a fizetések javításának eléjtését jelentette. Petrovici miniszter azonban meg akarta tartani a mélynőktisztületnek adott szavát és ígérte, és ragaszkodott a fizetések felemeléséhez.

BUCURESTI. Tegnap este Averescu miniszterelnök vezetése mellett új minisztertanács volt. Titulescu pénzügyminiszter terjesztette elő elsősorban a pénzügyi reformjavaslatait, valamint a fő állami költségvetést. A pénzügyminiszter által előterjesztett költségvetés 5 milliárd kiadást és 8 milliárd bevételt ír elő. Az összes miniszteriumok 20 százalékkal csökkentették előirányzataikat sőt a közmunkaügyi miniszterium kiadása felére van csökkentve a múlt évvel szemben. Az utászervezési államtitkárság már nem szerepel a költségvetésben.

Amerika elismeri Konstantin királyt. Washington. Az Egyesült-Államok a legközelebbi időn belül el fogják ismerni Konstantin görög királyt. A görög miniszterelnök biztosította az athéni amerikai követet, hogy Konstantin király magára nézve kötelezőnek tartja azokat a szerződéses megállapodásokat, amelyeket még a Venizelos-kormány vállalt.

Két alpolgármester.

(Átszervezik a városi közigazgatást.)

Az új szervezési szabályrendelet, amely Aradváros közigazgatásának átszervezését is magában foglalja, már dr. Robu János polgármesternél van. A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott az átszervezés személyi kérdésével és a fontosabb állások betöltésére nézve javaslatot is hozott, amelyet a kinevezések megtörténte miatt a belügyminiszter elé fog terjeszteni. A tanács javaslatot tesz egy második alpolgármesteri állás betöltésére. A rendelet szerint ugyanis dr. Robu János főpolgármester lenne és mellette két alpolgármester működne. Első alpolgármesternek dr. Angel István helyettes polgármestert hozták kombinációba, második alpolgármesternek pedig Nedelcu Miklós városi tanácsnokot, Nedelcu Miklós kulturtanácsnok esetleges kinevezésekor is vezetni fogja a város kulturügyeit, amit eddig a legnagyobb elismerés mellett látott el. A főjegyzői állásra Lucaci Lajos első aljegyzőt javasolta a tanács. Az átszervezéssel kapcsolatban automatikusan több fiatal városi tisztviselő is előlép.

Le az árakkal!

lelet adott ki, amely az élelmiszercikkek tavaszra várt áremelkedését volt hivatva a megengedett és normális határok közé szorítani. Így mindjárt rendelet jelent meg, amely a pékeknek és a sütőmestereknek előírta a kenyér maximális árát. A rendelet a kenyér kilóját 3 leiben, a kifli és a percc darabját 50 baniban állapította meg. A hatósági beavatkozás eredménnyel járt s az árak majdnem minden esetben az előirt intézkedéseknek megfelelően szabályozódtak. Már is határozottan megállapítható, hogy a hatóság ármaximálása a kenyér árát ezáltal a természetes áralakuláshoz vezette. Másrészt azonban a hatóságoknak most kötelességük lenne ez irányelv alapján a többi élelmiszercikkekre vonatkozólag is kiterjeszteni az ármaximáló intézkedéseket. És itt elsősorban a husneműekre gondolunk. Más erdélyi városokban, hogy a szomszéd Timisoara (Temesvár) szembetűnően jobb élelmiszeri viszonyairól ne is beszéljünk, a borjúhús kilójának ára 9 lei, a marhahúsé 7 lei. Annál kevésbé érthető, hogy bár a megye egész területén napról napra jobban észlelhető a sertés és a marhahúsárak súlyyedése, Aradon a marhahús kilójáért még most is 14 leit kérnek a sertés- és borjúhúshoz 16 lein alul nem is lehet hozzájutni. Ugy tudjuk, hogy a város ma próbavágotást rendezett és ennek eredményéhez képest állapítja meg a husárakat.

LONDON. Az angol alsóház elfogadta azt a javaslatot, amely szerint a jóvátételi törvény március 31-én lép életbe.

PÁRIS. A legfelsőbb tanács az osztrák jóvátételi összeg elengedését visszautasította.

Al-dohánygyárat lepleztek le.

Bécs. A bécsi rendőrség vakmerő és nagyarányú cigarettahamisításnak jöttek a nyomára, a mellyel az eddigi számítások szerint több millió koronával károsították meg az osztrák dohányjövédéket. Egy kitűnően megszervezett társaság valóságban al-dohánygyárat rendezett be egy erre a célra bérelt külön helyiségben, s amikor a rendőrség rajtaütött, tíz őröltég volt zavartalan üzemben. Az al-dohánygyárosok, akik többnyire a heimburgi dohánygyárban voltak alkalmazva, állami klisséket szereztek, amelyek Aegiptische, illetve Sport felirással voltak ellátva. A pénzügyigazgatóság megkeresésére a rendőrség a hamisító társaságot letartóztatta.

Irodalom és művészet.

A színház heti műsora:

Szombat: Az ezüst sirály. (A.)
Piros bugyelláris. (B.)

Ma este van Szamosy Elza hangversenye.

A színházi iroda közleményei. Az ezüst sirály zajos sikerű bemutatója óta állandó műsordarabja a színháznak. Bullykay és Földes kiváló operettjét szombaton este megismétli a szintársulat. — Vasárnapi előadások. Az operett együttes vasárnap délután mérsékelt helyárok mellett járta a Mánás-Miskát. A népszerű operett címszerzőjét ezuttal is Sebestyén Jenő járta, akinek ez egyik legkiválóbb alakítása. Este a Pírós bugyellárist eleveníti fel a szintársulat. A régen nem játszott népszimnű Váradi Margittal, Follinusnéval, Jakabfy Icéval, Bariccsal, Várnaival, Faludival, Selmecczival és Olaszsal a főszerepekben kerül előadásra. — Van-e babája? a legkiválóbb francia bohózatok egyike, amely szellemes pikantériájával állandó derűtségben tartja a nézőteret. A színház igazgatósága hétfőre újból műsorra tűzte ezt az általánosan kedvelt bohózatot.

A Vígyszínház új kezében. Megírjuk annak idején, hogy a budapesti Vígyszínházat Faludiek eladták Ben Blumenthalnak, az ismert amerikai milliomosnak. Most azt jelentik Budapestről, hogy Faludiek a Vígyszínházat tegnap átadták az új tulajdonosnak.

Operettbemutató a Modern Kabaré mai új műsorán. A Modern Kabaré mai új műsorának kiemelkedő pontja az Eresz alatt című kiűnő egyfelvonásos operett bemutatója, amelynek mulattató és érdekes cselekményét Emőd Tamás írta, fülbemászó és kedves zenéjét Marton Géza, az ismert nevű zeneszerző komponálta. A neves magyar író és az invenciózus zeneszerzőnek ez az értékes operettje mindenütt nagy sikert aratott, ahol eddig színrekerült. Aradon is minden bizonnyal hatalmas sikert fog elérni, annál inkább, mert a kabaré művészgárdájának legjobbjai játsszák a ze-

BERLIN. A birodalmi gyűlésen Bernstein többségi szociálista a háborúért való felelősség kérdésével foglalkozva kijelentette, hogy elvitathatatlan, miszerint a német császári kormány okozta a háború kitörését.

nés Jarab főszerepeit. A női szerepeket Németh Margit kreálja, ezenkívül fellépnek Réthy Irén, a férfiak közül Forray Aladár, Rudas Bandi és Biró Géza. Ma különben új műsor kerül színre, az összes tagok érdekes új számokat mutatnak be.

Klasszikus táncestély. Cara Negri, a klasszikus táncok kiváló művésznője tegnap este csekély számú, de annál lelkesebb közönség előtt bemutatkozott a Kulturpalotában. Táncát ritmus, poézis és kellemes jellemzi. Különösen Salome-táncát kellett frenetikus hatást. A táncokat Kaleczky Vilma kísérte a tőle megszokott művészettel.

A sikkasztó bankigazgató.

(Ötvenhat feljelentés Pick Marcell ellen.)

BUDAPEST. A királyi ügyészség Pick Marcell bankigazgató bűnügyében elkészítette a vádirátot és 56 rendbeli sikkasztás büntette miatt kéri ellene a vizsgálat elrendelését és lefolytatását. Dr. Kovács Miklós vizsgálóbíró most tanulmányozza a hatalmas iratszámot. Pick Marcell a neki átadott pénzt nem a tulajdonos, amire kapta, hanem a sok millióval és külföldi valutával úgy bánt, mint sajátjával. Eddig 56 feljelentést tettek ellene. A legtöbb feljelentő félmillió koronán aluli összegét vesztett, ezzel szemben Dukasz Imrének 2 millió korona, Kardos Lipótnak 700 ezer korona, a Hungaria Banknak 860 ezer korona, a Della Vall és Lustig cégnek 4 millió osztrák korona a kára. Pick Marcell 36 és fél millió koronát említi, mint olyan összeget, amelynek átutalását nem végezhette el. Az ügyészség ebben a bonyolult ügyben a Pénzügyügyi Központ szakértői véleményét kéri és ezért a bank könyveit és levelezését a bünper irataival a Központhoz küldötte. A lefoglalt értékek között jóformán a világ minden valutája szerepel és feltűnően sok a rubel. Negyedmillióra tehető a lefoglalt Kerenszki rubel kibocsájtási értéke, van sok Romanov-rubel is, de legtöbb az orosz szovjet-rubel, amelynek kibocsájtási értéke a négy milliót is meghaladja. Mivel a külföldi valuták értéke folyton csökken, a vizsgálóbíró a külföldi valutákat sürgősen kívánja értékesíteni.

Tenyészbika kiállítás. A vármegyei Gazdasági Egyesület vasárnap a vásártéren tenyészbika-kiállítást rendez, melyre a vármegyei gazdák körülből száz tenyészállatot hajtanak fel. A kiállítást vásár keretében tartják meg és valószínűleg a város is három bikát fog vásárolni.

A meggyilkolt török nagyvezér.

BERLIN. Hirt adtunk arról, hogy a német fővárosban egy perzsa diák meggyilkolta Talaat pasát, aki már hosszú idő óta titokban és a legnagyobb visszavonultságban élt Berlinben. Szemtanuk elbeszélése szerint és a rendőrség vizsgálatai alapján a gyilkosság részletei a következők: Talaat pasa, aki Ali bey álnéven lakott családjával Berlinben és a német fővárosban csak néhány bizalmas török hívével érintkezett, délelőtt lejött sétálni. Vele volt felesége és két gyermeke. Alig ért a család az utcára, elébe toppant egy fiatalember, aki már a kapuban leleselkedett. Az idegen revolvért rántott elő és közvetlen közelből többször rálőtt a pasára, aki egyetlen jalkiáltással holtan rogyott össze. A gyilkos messzire hajította a revolvért és futásnak eredt, de a járőrök utját állították, elfogták és megverték. Közben rendőr jött oda, majd később még több rendőr és a gyilkost letartóztatták. A pasa holtteste ott hevert a földön és hozzátartozói ráborultak. — A rendőrök megkérdezték, hogy ki a meggyilkolt, de a családtagjai nem válaszoltak. Egy mentőkocsira emelték és a charlottenburgi halottsházba vitték a holttestet. A gyilkost a kerületi rendőrségre viselték és itt kapták meg tőle, hogy az áldozat Talaat pasa volt török nagyvezér. Kihallgatni próbálták a tettest, de nem boldogultak vele, mert alig tud németül, török, vagy perzsa tolmács pedig nem volt kéznél. Megmondta a nevét. Tejlirian Salamonnak hívják, 24 éves perzsa diák. Az ügyeletes rendőrtisztviselőnek arra a kérdésére, hogy miért ölte meg a pasát, tört németességgel csak ennyit tudott felelni:

— Er Ausländer, ich Ausländer für Deutschland egal. (Ő is külföldi, én is külföldi vagyok, Németországnak tehát mindegy.)

A gyilkos perzsa fiatalember alig állt a lábán, a sok ütlegtől az egész feje meg volt dagadva, mindkét szeme alatt nagy véraláfutás volt, még a rendőrségen is vér szivárgott szájából. A meggyilkolt Talaat pasa Törökország összeomlása óta bujkált Berlinben, mert az antant az örmény megszárlások miatt kiszolgáltatását követelte. A család kérésére a holttestet kiadták és visszavitték lakására. Érdekes, hogy a rendőrség előbb telefonon, aztán személyesen tudakozódott a berlini török diplomáciai képviselőnél, a mikor megtudta, hogy a gyilkos merénylet áldozata Talaat pasa. A török diplomáciai képviselő azonban úgy tettek, mintha nem is tudnák, hogy az egykori nagyvezér Berlinben rejtőzködött.

A Tisza-pör főtárgyalása.

BUDAPEST. A budapesti büntetőtörvényszéknek az a tanácsa, amely a Tisza-pört fogja tárgyalni, legutóbb foglalkozott a rábörtölt Dobó István ügyével és a büntető törvénykönyv megfelelő szakaszai értelmében úgy határozott, hogy Dobó István ellen, akit a hadosztálybíró halálra ítél és aki ellen a polgári hatóság is vádat emelt, az eljárást megszüntetik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a gyilkosságban való részvételét nem fogják tárgyalni. Erre szükség van a felbujtók büntettségének megállapítása céljából. A főtárgyalást a rendes büntető eljárás szabályai szerint fogják megtartani, vagyis a törvényszéki tanács határozata perorvoslat esetén a tábla, végső fokon a Kuria elé kerül. Gadó István, a büntetőtanács elnöke már áttanulmányozta a Tisza-pör aktáinak javarészét. F. héten kezdte tanulmányozni a Friedrich Istvánra vonatkozó aktákat. Mikor ezzel készen lesz, akkor fogja kitűzni a főtárgyalás határnapját. A főtárgyalás megkezdése április első napjaiban várható.

A brucki tanácskozás.

(Gratz magyar külügyminiszter nyilatkozata.)

BUDAPEST. A magyar és cseh kormányok kiküldötteinek brucki tanácskozása szerdán este ért véget és gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök Gratz Gusztáv magyar külügyminiszterrel és a szakreferensekkel már visszaérkezett Budapestre. Benes cseh külügyminiszter és Hotovetz cseh kereskedelmi miniszter már szintén visszautaztak Prágába. A tárgyalások eredményéről félhivatalos jelentés számol be, amely szerint a tanácskozások a várakozásnak megfelelően folytak le és azokat husvét után folytatják. Gróf Teleki és Gratz megérkezésük után kihallgatáson jelentek meg a kormányzónál, akinek részletesen beszámoltak a tanácskozások eredményéről, amely két csoportra oszlik: a trianoni békekötésből kifolyólag a két állam egymásközti viszonyának, és a jövő gazdasági szakviszony szabályozásának kérdésére. A kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amely a késő éjjeli órákig tartott. Gratz Gusztáv külügyminiszter a brucki tárgyalásokról tudósítónk

előtt a következő nyilatkozatot tette:

—A tárgyalások folyamán megjelent félhivatalos közlések egyelőre a közvélemény tájékoztatására elegendő felvilágosítást nyújtanak. A részletek a későbbi szaktanácskozások elintézésére várnak és alkalmat fogok találni, hogy a nemzetgyűlésen részletesen foglalkozzam a tárgyalások anyagával.

PRÁGA. Hotovetz cseh kereskedelmi miniszter egy magyar hírlapíró előtt a következőket mondotta:

— Bruckból a legjobb benyomásokkal jöttem haza. Mindkét fél helyreállítani óhajtja a két állam gazdasági kapcsolatát. A tárgyalásokon meggyőződtem arról, hogy alig van még két olyan állam, amely oly szerencsésen kiegészíti egymást, mint Magyarország és Csehország. Messzemenő gazdasági megállapodásokról tárgyalunk és meg akarjuk a gyakorlatban valósítani azokat a kedvezményeket, amelyeket a trianoni békeszerződés biztosít.

Ejszakai ülés a francia kamarában

(Briand beszámolója a londoni konferenciáról.)

PÁRIS. A kamarában tegnap délután ülés volt, amelyen a pártok teljes számmal jelentek meg. A karzatokat roskadásig ellepte a közönség. A napirenden interpelláció volt a londoni konferencia eredményéről. Az első szónok Hennessy jobboldali szocialista volt, aki megkérdezte, tulajdonképpen mi van érvényben ma: a versaillesi békeszerződés, vagy a párisi határozatok? A Rajna jobbpartján megszállott három német város zálog-e, vagy szankció? Mi történik, ha Németország passzív rezisztenciával fog ellenszegülni? Kifejtettem, hogy a francia nemzetnek ma is az a főgondja, hogy helyreállítsa a háborús károkat, felépítse és termékenyvé tegye azt a vidéket, amelyet a háború elpusztított. Szerinte a legjobb mód a németeket fizetésre szorítani az volna,

ha a franciák elfogadnák a német kész gyártmányokat és a német munkások kezemunkáját. Nyomban szólásra jelentkezett Briand miniszterelnök és a következőket mondotta:

—A német birodalmi külügyminiszter ellenjavaslati hézagok és felületesek voltak, érthető tehát, ha a londoni konferencia és elsősorban Loyd-George miniszterelnök szkeptikusan fogadta azokat.

Briand ezután kifejtette, hogy Franciaország a londoni konferencián sziklaszilárdan kitartott a párisi határozatok mellett, s minthogy azokat a németek nem voltak hajlandók elfogadni, a konferencia elhatározta a szankciókat. A kamarai óriási többsége zúgó helyeslésben tört ki és tudomásul vette Briand beszámolóját.

A parasztköltő kedvese.

A vizsgálóbíró szobája előtt a padon egy feketeszemű, borzas hajú parasztleány gubbaszt. Almodozóan tekint maga köré, mint ha valami nagyon szomorú dolog történe a fejét. Meglepően intelligens külseje van. Nem olyan, mint a többi legények, akik megfordulnak a törvényszéki épületben. Nem duhajkodás miatt hozták be az igazság házába. Nem azért, mert vasárnap este meg akarta mutatni, hogy ki az egyedüli legény a csárdában. Amint megálltam előtte és fürkészőleg tekintettem arcára, összeresztett és akaratlanul is beszélt:

— A tekintetes ur talán bej-

fontosabb itt, mert felvilágosítást szeretnék kérni. Én gyilkossági ügyben járok itt.

Mikor csodálkozva bámultam rá, folytatta:

— Igen kérem. Megöltem a szeretőmet és most jelentkezni akarok a törvény előtt, mert nem tudok így élni tovább. Azt akarom, hogy csukjanak be.

A vizsgálóbíróhoz utasítottam. A fejét csóválta: — Most jöttem ki kérem onnan, de elküldtek az urak. Azt hitték, hogy bolond vagyok. Kértem, hogy mesélje-el nekem is az esetet, talán én segíhetek rajta. Bizalmatlanul nézett rám: — Nekem nem kell segítség. Ha bíró ur, elmondom és akkor csukjanak be. Majd mikor megtudta, hogy újságíró vagyok, bizalmasabb lett;

— Tetszik tudni és is afféle költőember vagyok. A katonáknál is én gyártottam az összes nő-tákat. Ha megengedi az ur, majd mutatok egy párat, hogy tessék megmondani, jók-e. Azután kért, hogy históriáját, az ő szomorú sorsát „írjam ki” az újságba, hogy a bíró urak azután kénytelenek legyenek becsukni. Meiszner Mihálynak hívják. Glogováci legény. Sokáig udvarolt a kis tizenégy esztendő Weinbárt Jankának. A szülők is szívesen látták a fiatalok közeledését. De a legény az eljegyzés után megmondta a dolgot. Valami vándorkomédiások jöttek a faluba. És tetszik tudni kérem, volt közöttük egy leány. Nem is volt szép. Nekem a Janka sokkal jobban tetszett, de hát költő-ember vagyok és hajlamos az ilyenféle szerelmekre. Sok könyvet olvastam én kérem szépen. Azután mindig ott voltam a komédiában. A leányon szürke trikó volt és kötélén táncolt. Én folyton fekete cukrot vettem neki. A Jankának sehogynem tetszett a dolog és szekirozni kezdett. Folyton mindig csak szekirozott. Én meg egyszer csak meguntam a dolgot és megvertem. Tessék elhinni, nagyon szégyenlem magamat, de nagyon kihozott a sodromból az a leány. Azután nem is néztem feléje sokáig. Bejöttem Aradra és itt szolgálhat a Weisz nagyságos urhoz. Azután most kaptam hírt hazulról. Az anyám írta a levelet, hogy a Janka meghalt. Azt mondta az orvos, hogy a tüdeje sorvadott össze, de én tudom, hogy valamivel megrontotta magát én miattam. Én vagyok az oka mindennek.

A tenyerébe temette a fejét és mint egy gyerek zokogott. A verseiről kérdezgettem és erre felragyogott a tekintete. A tarisznyájából könyvet szedett elő. Olyan régi, még békebeli krajcáros kockástállajú füzetet. Az első oldalon nagy parasztos szarkalábbetűkkel volt írva: Meiszner Mihály összes versel. — Rögtön az első oldalon a következő sorokat olvastam:

— A tavaszi napsugár áljárja szívem
Szeretlek én rózsám téged nagyon híven,
Tőviskoszoru vésődik szívembe
Nem szeretsz te rózsám, látom a
szemedbe

Néhány oldallal arrébb a „Szomorú költemények”-et írta be Meiszner Mihály:

Elmeryek én innen nagyon messze
földre

Csak a lantomat viszem el magammal,
Feltétekintek néha a csillagos égre
Fájó vágyódással hívlak a szavammal.

Itt ugyan a rimék egy kicsit sántítanak, de Meiszner exkuzálta magát, hogy ez a legelső versel közé tartozik. Azután, mikor látta, hogy nagyon figyelmesen olvasom a verseit és dicsérem-öket, megkért, hogy néhány versét leközölhetnék az újságban.

(S. E.)

Gyermekrablás az országuton.

BUDAPEST. Tegnap délután öt óra tájban az albertfalvai repülőgépgyár közelében a gyári munkások gyermekei játszottak, a mikor egy cigánykaraván közeledett Budapest felől az országuton. A játszó gyermekek néhány percére magára hagyták Wiesner Károlynak 8 éves Pál nevű fiát. A cigányok a gyár mellett megálltak. Néhány pillanattal később rémes sikoltozásra szaladtak elő az emberek. Még látták, hogy két ember cipeli magával a sikoltozó Wiesner Pált, akit bedobtak a kocsiba. A kocsit azután az elrabolt gyermekkel elvágtatott. A repülőgépgyár munkásai és a környékbeli lakók futva üldözőbe vették a vágató kocsit, azonban nem tudták utolérni és a kocsit csakhamar eltűnt szemek elől. Azonnal jelentést tettek a csendőrségnek. Lovas csendőrök vették üldözőbe a cigányokat, de nem sikerült megállapítani, hogy merre mentek. Az egész környéket értesítették a gyermekrablásról, de mindezekig nem sikerült sem a gyermek, sem a cigányok nyomaiba jutni.

HIREK.

Nikolajevics nagyherceg.

Hirt adtunk arról, hogy Nikolajevics Miklós orosz nagyherceg az orosz hadsereg volt főparancsnoka az olasz Rivierán meghalt. A nagyherceg 65 éves volt. Kora ifjúságától kezdve kizárólag katonai kérdésekkel foglalkozott. Résztvett az orosz-török háborúban, majd hozzáfogott az orosz hadsereg átszervezéséhez. Politikai szereplése 1913-ban kezdődött. Állandóan sürgette a volt monarchiával való leszámolást, s amikor 1914-ben kitört a világháború, ő lett az orosz hadsereg főparancsnoka. A háború elején jelentős sikereket ért el. Nikolajevics nagyherceg a mon elején jelentős sikereket ért el. Nidendorf is elismerte róla, hogy tehetséges katona és elsőrangú stratégia, akit a tisztakar nyers, fellobbanó és sokszor durva modora ellenére is rendkívül szeretett. Amikor Hindenburg a tannenbergi ütközetben megverte az orosz hadsereget, a cár felmentette a nagyherceget állásától. Ekkor Nikolajevics visszavonult a Krimbe és nem foglalkozott többé a külügyekkel. Még a Kerenszki-forradalom kitörésekor elmenekült Oroszországból és azóta az olasz Rivierán élt. A nagyherceg felesége Anasztázia montenegrói hercegnő volt.

— A román viziumot személyesen kell kérni. Budapest. A román konzulátus február 18. és március 12. között 1200 személynek adott Romániába szóló beutazási engedélyt. Az engedély megadását, mint közlik, megnehezítik az, hogy nagyon sokan nem személyesen mennek el a viziumért, hanem másokat küldenek maguk helyett. A román konzulátus csak személyes jelentkezésre ad viziumot.

— Magyar-jugoszláv vasuti táncszokás. Budapest. A magyar-jugoszláv vasuti konferencia áprilisban ül össze. Ezt megelőzőleg Belgrádban menetrend-konferencia lesz.

— Bécs krematóriumot épít. Bécs. Az osztrák főváros közgyűlése elhatározta, hogy krematóriumot építtet.

— A hadbírósi pörök. Bucurestiből kapjuk a hirt, hogy a Sibuban (Nagyszébenben) levő hadosztálybírósi hatásköréből kivették azokat az aradi pöröket, amelyek hadbírósi elé kerülnek. Értesülésünk szerint ezek a pörök ezennel a timisoarai (temesvári) hadosztálybírósi elé kerülnek.

— Az Aradi Torna Egyesület i. hó 20-án, azaz vasárnap d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, amelyre az Aradi Torna Egyesület tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

— Elhunyt főrabbi. Székesfehérvár. Dr. Steinherz Jakab székesfehérvári főrabbi, a kiváló hitszónok 65 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. A főrabbit, aki 33 éve szolgált a székesfehérvári zsidó hitközségnek, nagy részvét mellett temették el. A temetésen megjelent dr. Zavaros Aladár polgármester, Mátray Rudolf ciszterciarendi zárdafenök és Miklós Géza, a református hitközség világi elnöke is. A gyászszertartást dr. Fischer Gyula budapesti és dr. Hoffer Ármán veszprémi főrabbi vezették.

— Ötintézkedések a járványok behurcolása ellen. Az aradi rendőrség főnöke ma a következő hirdetményt adta ki: Hirdetmény. Tekintettel a megyében fellépett járványokra és a közeledő tavaszra, felszólítom az összes háztulajdonosokat, hogy házaikban levő félre-eső helyeket tisztíttassák ki és hozzák rendbe f. év április hó 1-ig, annál inkább, mert közegeimet megbízom szigorú ehenőrzéssel és az ilyenü ki-hágásokat a legszigorubban fogom megbüntetni. Prefectul Politiei: Ovidiu Gritta.

— Házasság. Hoffmann Ottó március hó 20-án házasságot köt Szántó Irma-val Gyulafehérvárott.

— Penziók a szálloda-adó ellen. Budapest. A magyar főváros tanácsa a szállodaadó behozatalának tervével foglalkozik, amellyel öt millió korona bevételre számít. A penziótulajdonosok és penziolások most mozgalmat indítottak a javaslat ellen és kérésük megokolásául azt hozzák fel, hogy a főváros lakásinsége az oka, hogy a penziókban kizárólag állandó lakosok helyezkedtek el, mert más lakáshoz nem tudtak hozzájutni. Ez a kényserhelyzet vitte őket a penziolásokba és leginkább olyan házaspárok állandó lakhelye a penzió, akik az utolsó esztendőben kötötték házasságot és sehogysen tudtak rendes lakáshoz jutni.

— Öngyilkosság. Vidráról jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Ilka Nikolaj ottani harmincöt esztendőes gazdálkodó felakasztotta magát. Sommer Nándor, az aradi törvényszék vizsgálóbírája megadta a temetéshez szükséges engedélyt.

— A lakáshivatal felszólítja a következőket, hogy lakásigazolványaikért hétfőn, e hó 21-én jelentkezzenek: Faragó György, Puticlu Gyula, Romancu Lajos, Földes Imre és Messer Ármán.

— Mérgőzés — roszdás kaviárral. Budapest. Az a hír terjedt el színházi körökben, hogy Magyar Erzsébet az Eskü-téri színház primadonnája a napokban megmérgezte magát. A közkedvelt primadonna egy budapesti lap munkatársának állítólagos öngyilkosságáról a következőket mondotta: — A hír igaz: csakugyan megmérgeztem magam, de mentségemre szolgáljon, hogy nem előre megfontolt szándékkal, sőt ha tudtam volna, hogy olyan nagy baj lesz belőle, nem is ettem volna meg azt a kaviáros zsemlyét, amely az egész tragédiát okozta. Az orvos azt mondta, hogy a kaviár roszdás volt. A primadonna egyébként most már teljesen felgyógyult.

— Tizennyolc hold — felesben. A gáji rendőrségnek tizennyolc hold földje van, amelyet munkaerő hiányában nem tud megmunkálni. Most hirdetményt ad ki a rendőrség, amelyben közhírré teszi, hogy a tizennyolc hold elsőosztályú földet kertj veteményezés céljából bérbe adja felesben. Értekezhetni lehet Mladin Jenő rendőrbiztosnál Gájban.

— Háromezer éves mumia. Kopenhága. Vejle dán városka közelében egy fa odvában teljesen megszáradt női holttestet találtak. A holttest-haja teljesen ép volt, maga a holttest pedig állati bőrrökbe volt burkolva. A kopenhágai nemzeti múzeum egyik kiküldöttje megtekintette a leletet és ama véleményének adott kifejezést, hogy a holttest három-ezer éves.

— Felmentés árdragítás alól. Megtavaly júniusban történt, hogy Mihajlovics Tódort és társait árdragítás miatt elítélték, mert a cukrot maximális áron fejt árústották. A büntetés személyenként: tízezer-tól-ötvenezer koronáig terjedt. Mihajlovics és társai megfélemböztek az ítéletet a timisoarai (temesvári) rendőrprefektúrához, amely felmentette őket azzal az indokollással, hogy a cukor nagyobb részét maximális áron ad-

ták el és azt a cukrot, amit drágábban adtak el, drágábban is szerezték be.

— Tolvaj a piacon. Wolf Andrásné ma délelőtt bevásárlás céljából a Piața Avram Jancu (Szabadság-téri) piacra ment. Észrevette, hogy egy gyanús külsejű flatalember állandóan követi. Egyszerre a flatalember mellé került, ki-kapta kezéből a retiküllét és szaladni kezdett. Wolfné kiabálására löbber üldözni kezdtek és egy rendőr segítségével sikerült elfogni a tolvajt. Bekísérték a rendőrségre. A tolvajt Balog Józsefnek hívják. Megindították ellene az eljárást. Valószínű, hogy álnévet díktál be és hogy más bűncselekményeket is elkövetett.

A szerelmi ór.

(Pedig, ha mindent elmondtam volna.)

Az egyik virágkereskedés előtt ma ebédután olyan tömeg tolongott, hogy megakadt a közlekedés. — Mi ez itt? — kérdezték a sétálók. — Talán ingyen osztogatják a virágot, vagy talán valami különös látvány van? De a kérdésekre csakhamar megfelelt az az éktelen sivalkodás, ami a virágosboltból kihallatszott. Az üzletben négy fiatal leány lendülettel osztogatta a pofonokat egy fiúnak. A gyerek ordított, a leányok sivalkodtak. Künn a tömeg anélkül, hogy tudta volna, miről van szó, megsajnálta a fiút és fenyegetően lépett fel. Egy munkáskülső ember bement az üzletbe és kiszabadította a gyereket a harcias amazonok kezéből. A fiú künn az utcán sírva panaszkodott. Apró, vézna, sápadt alakja tele volt zúzásokkal, a szeme alatt kék daganat.

— Makó Andornak hívnak, mondotta. Itt voltam a kisasszonyok boltjában kifutó fiú. A főnök ur megbízott, hogy figyeljem a kisasszonyokat, mert tudtam kívül nagyon sok fiatal ur jár ide. Megfenyegetett az ur, hogy elküld, ha nem luárom be a kisasszonyokat. Megtettem és elmondtam, amit láttam, a jkai mögött a sirástól alig hallhatóan sóhajtott a bus óreges gyerekekintettel: Pedig ha mindent elmondtam volna...

Hálószoba a parlamentben.

Rómában nagy az élelmiszerdrágaság és nagy a lakáshiány, akárcsak mindenütt, vagy talán — ha hinni lehet az olasz újságok riadt tudósításainak, — még nagyobb. Sokat szenvednek a drágaság és a lakáshiány miatt az olasz képviselőház tagjai is, különösen a kevésbé tehetősek, a kik sem a drága vendéglő, sem a drága szálloda árait nem tudják megfizetni. Ezért a kormány a Montecitorioán, az olasz parlament székhelyén nemrégiben külön vendéglőt rendezett be, kizáróan a képviselők számára, most pedig ideiglenes szállodává alakította át a képviselőház folyosóit. Husz vörös bársonnyal áthuzott kerevetet állítottak fel a folyosón a fal mentén és a hajléktalan képviselők számára, jelentkezésük sorrendjében ágyat vetnek a kerevetekre és ott alhatnak addig, amíg lakást találnak. Némelyik néha egy hétig is igénybe veszi a parlamentet, mint éjleli menedékhelyet.

Orosz fejek.

(Egy angol szobrásznő megítélése.)

Mrs. Sheridan, angol szobrásznő most tért vissza Moszkvából, ahol hónapokon keresztül tartózkodott, hogy a népbiztosok és a bolsevizmus más vezetőinek mellszobrát elkészítse. Mrs. Sheridan oroszországi élményeiről naplót vezetett, amelyet most könyvben kiadott. Ebben a könyvben sok érdekes dolog volt. Mutatóba ezekből egy német újság nyomán közlünk néhány részletet.

Mrs. Sheridan megjegyzi, hogy a Revaltól Moszkváig való úton Kamenev, Litvinov és ez utóbbinak a fia, egy tizenhárom esztendő aranyos kölyök, valósággal elkényeztetették. A fiatal Litvinov Szergej nagyon csinos gyerek, igen eleven lurkó és nem sokat törődik édesapja bolsevista voltával. Moszkvában a szobrásznőt egy vendégfogadóban helyezték el, a hol rajta kívül Vanderlip amerikai mérnök is lakott. Az a Vanderlip, aki a szovjettől a kamcsatkaik bérletet szerezte. Kevéssel azelőtt Wells angol író volt ennek a szállónak vendége.

Mikor az operába ment, meg akarta mutatni, hogy alkalmazkodik a bolsevik izléshez és pirosba öltözött. Piros szoknya, piros blúz, és piros sapka volt rajta. A kezére fehér keztüőt húzott. Azt hitte, hogy stilszerűen van öltözve, azonban a fehér keztüő miatt heves vitatkozása támadt egy szomszédos páholyban ülő szovjettitkárnővel, ki a fehér keztüő fölött megbotránkozását fejezte ki.

A naplóban Mrs. Sheridan megvallja, hogy a megszokott konvenek aluli szabadság művészi temperamentumára nagy befolyást gyakorolt és hogy igen jól kezdte magát Oroszországban érezni és közel volt hozzá, hogy ott gyökeret verjen. Dacára annak, hogy nagyon vágyott a gyermekük után, mégis csak nehezen tudott Oroszországból elutazni. Csak egy nem tetszett neki ott, az asszony helyzete. A bolsevikiek azt mondják, hogy az asszony a férjével egyenlő, az egyenlőség köpenye alatt azonban ki-méletlenséget tanusítanak irányában. Egy izben sétán voltam Vanderlippel, amikor az utcán egy öreg, beteges nővel találkoztak, aki a hátán nehéz balyut vitt. Arra kérte a szobrásznő Vanderlipet, hogy a szegény asszony csomagját vegye át Vanderlip, aki Amerikában hozzászokott, hogy az asszonyok csomagjait cipelle, nem gondolt semmit és megtette a lért. Azonban ez a viselkedés nagy feltűnést keltett és nagy tömeg ember ment utánuk csudálkozva egészen az asszony lakásáig.

Egy más alkalommal, amikor

a szobrásznő szobájában a hideg miatt didergett és mivel az angol, francia és német nyelven kívül másképpen nem tud beszélni és magát a szálló alkalmazói-val nem tudta megértetni, maga ment le az udvarra, hogy karján fát hozzon fel. Visszafelé a fával egy fényesen berendezett szobán kellett átmennie, amelyben két kicsi szovjethivatalnok beszélgetett egy mással. És a két fiatalember, aki máskor udvarolt neki, nem is kell fel előtte, annál kevésbé vállalkoztak arra, hogy a fát vinni segítsék neki.

Végre sikerült neki a népbiztosoktól engedélyt kapnia arra, hogy mintázhassa őket. Legtöbbször a Kremlben, az egész bolsevista vezérek hivatalában dolgozott, mialatt a népbiztosok beszéltek és írtak, mialatt a gyorsírók és küldöttségek jöttek-mentek. Legtöbbször villamos fénynél kellett dolgoznia, rosszul látott úgy, hogy nem maradt számára más hátra, minthogy odamenjen az íróasztalhoz, eléje térdejen és úgy tanulmányozza a dolgozó népbiztos arcát.

Mrs. Sheridan elmondja, hogy Lenint nagyon rokonszenvesnek találta, néha odalépett munkájához, elnézte azt, majd társalgást kezdett vele és sokat érdeklődött.

Churchill felől, aki a szobrásznő rokona, gyakran kérdezősködött, hogy léte felől és arról, hogy nincs-e valami kívánsága? Lenin akkor a legrokonszenvesebb, amikor deputációkat fogad és politikai beszédeket tart. Szemeit olyankor összehuzza és arca valósággal megkékül.

A szobrásznőre a legnagyobb benyomást Trockij gyakorolta. — Tizenkét féle arca van, tekintete barátságos és nyílt. Nézésével mindenkit leköt.

Szinovjevet Mrs. Sheridan megveti és azt mondja róla, hogy külsőleg és belsőleg rut ember. Lunacsarszki üres benyomást tett rá. Azonban valójában csak Csicserin haragszik, a külügy népbiztosra. Ez teljesen lehetetlen ember, semmi méltósága, semmi tartása, semmi szenvedélyes öntudata nincsen. Azt beszéltek neki Csicserinről, hogy szelíd és valóságos angyal. Azt megengedi, hogy zseniális. Rabszolgája munkájának és irodájának. Maga szaladgál az akták után. — Nem egyszer fut át a kiadóba, vagy a levéltárba valamely aktáért és maga veszi azt vissza. A miniszteriumot sohasem hagyja el és ott lakik és étkezik is.

Mrs. Sheridan bevallja, hogy nem ért semmit a politikához, a gazdasághoz és a kommunizmus-hoz, mindez neki éppen olyan érthetetlen, mint annak idején az iskolájában az aritmetika. Ezek a férfiaknak való dolgok. Csak azt látja és látni véli, hogy az örök emberi természet ezerszer erősebb minden kommunista ideálnál.

Az áruválság.

BUDAPEST. A magyar hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét a kereskedelmi vállalatok és mezőgazdasági üzemek készleteinek és felszereléseinek összeírásáról. A rendelet célja egyelőre csak az, hogy megállapítsa a készletek nagyságát. Az ingó vagyon válságáról szóló törvény fogja azután meghatározni, hogy a most összeírt vagyonból mennyit, mikor és hogyan kell válság címen fizetni. A kereskedelmi üzemek készleteinek összeírásánál a következő szempontok irányadók: 1. Ha az árukészlet 1920 december 31-én tüzkár ellen biztosítva volt, akkor a biztosított összeget és a kötvény keltét és számát kell bejelenteni. 2. Ha a készlet 1920. december 31-én egyáltalán nem, vagy csak részben volt biztosítva, akkor a legutolsó rendes mérlegben szereplő leltári összeg jelentendő be. 3. Ha a készlet sem biztosítva nem volt, sem az 1920. üzleti évről leltár nincs, akkor az 1921. év április 1-iki állapot szerint a mai érték alapján leltár veendő fel és ennek az összege jelentendő be. A részvénytársaságok a készlet-bejelentés alól fel vannak mentve, mert válságukat a részvénytársasággal röjják le. A mezőgazdasági üzemeknél be kell jelenteni, hogy a birtok hány hold saját, vagy bér gazdaság-e, hogy oszlik meg művelési ágak szerint s mennyi az állatállomány, továbbá a nagyobb mezőgazdasági gépek száma. Az összes bejelentéseket április 330-ig kell benyújtani.

Közgazdaság.

Árzuhanás a valutapiaccon.

Budapest. A külföldi jelentések hatása alatt a valutapiaccon általános árzuhanás keletkezett. Leglényegesebben a dinár kurzusa esett érzékenyen.

Budapest, március 17. Előtőzsde: angol font 1530, dollár 363, francia frank 2720, márka 640, rubel 190, leu 503, szokol 506, koronadinár 640, lengyel márka 48. — Tőzsdezáras: Angol font 1450, dollár 363, márka 625, francia frank 2620, lira 1455, osztrák korona 62, rubel 190, leu 490, szokol 505, svájci frank 6460, korona és frankdinár 890, lengyel márka 49. — Bécs, március 17. Márka 1122, leu 937, lira 2625, francia frank 4900, svájci frank 12150, dollár 690, rubel 510, szokol 920, angol font 2725, dinár 1923, magyar bankjegy 175, lengyel márka 85 és fél. Zürich, március 17. Tőzsdenyitás: Berlin 922 és fél, Newyork 579, Milano 2157 és fél, Prága 760, Budapest 142 és fél, Zágráb 390, Bucuresti 780, Varsó 65, Bécs 135, osztrák lebélyezett korona 90. — Tőzsdezárlat: Budapest 142

és fél, Bucuresti 780, osztrák lebélyezett korona 90, Berlin 912 és fél, Hollandia 199 és fél, Newyork 577 és fél, London 2258, Páris 5990, Milano 2137, Prága 760, Zágráb 390, Bécs 156 és fél.

= Budapesti ért. tőzsde. Budapest, március 17. Magyar Hitel 1770, Osztrák Hitel 790, Angol-Magyar Bank 875, Leszámitó Bank 775, Jelzálog Hitelbank 215, Salgótarjáni 6300, Rimamurányi 3425, Államvasut 3475, Földhitelintézet 3250, Kereskedelmi Bank 7100, Viktoria-maiom 9300, Beocsini 5500.

Mozsi.

* A mozgóképszínházak műsora. Március 19-én az Apollóban: Judex. Bűnügyi dráma. IV. rész. — Az Uránlaban: A haláltáncosnő. Társadalmi dráma

* Judex IV. az Apollóban. Szombaton mutatja be Judex negyedik fejezetét az Apolló színház. A közönség páratlan érdeklődése, amit a francia Gaumont filmgyár e hatalmas remeke iránt tanúsít napról-napra fokozódik. Az Apolló szombati és vasárnapi előadásaira csaknem az összes jobb helyek le vannak már foglalva. De meg is érdemli a közönség érdeklődését Judex, mert ehhez fogható filmet nagyon keveset produkált még a kinematográfia. A negyedik fejezet, mint már említettük a dráma egyik legszebb és legérdekesebb része. Az idegizgalmasan gördülő cselekmény lebilincselő helyezésekben bontakozik ki. Judex, miután egynehányszor megmentette Jaqueline életét, elárulja iránta táplált mély érzelmeit s ugylátjuk, a titokzatos Judexnek itt is nyert ügye lesz. A dráma történése gyorsan közeledik Judex kitérésének feltárásához s végre meg fogjuk tudni, hogy ki a titokzatos ember, az igazságnak ez a bátor és nagyszerű harcosa.

* A haláltáncosnő. (Az Uránlaban szenzációs újdonsága.) Szombattól kezdve nagyconcepciójú regényes filmet mutat be az Uránlab színház. Ilona táncosnőről szól a nem mindennapi történet. A táncosnő elhagyja szerelmét és felesége lesz egy gazdag bárónak. Halálos ágyán vizlőt támadnak s magától látja elhagyott szerelmét, aki megátalkozza: a le bűnösödő lányod fogja megbosszulni. A báróné meghal és az átok beteljesül: a báróné leánya Alraune szerencsétlen varázsát hordja magában: aki hez közeledik, arra a biztos halál vár. Rettenetes tragédiák játszódnak le körülötte, míg aztán a tengerbe veti magát is. A drámai film kiállítás csodásan szép művészeti munka.

* Erzsébet főhercegnő esküvőjén készült eredeti mozgóképfelvételeket keddtől kezdve vetíti az Apolló és Uránlab színház.

A szerkesztésért
KÁROLY JÓZSEF
felel

Arad — Timisoara és
Arad — Oradea - Mare

között állandó gyűjtő, egyéb helyekre megállapodás szerint

teherautó-forgalmat

rendeztem be Pontos kiszolgálás. Olcsó árak. Teljes felelőség. Bekapcsolt telefon 250.

Elias Lipót fia
szállító, Strada Eminescu Deák F.-u 36.

SAJAT FOZESU SZILVA-, TORKOLY-, ALMA-, KORTYALINKAK, RUM- ES LIKORRULONLE- GELSEGEK, UGYSZNTEN COGNAC KAPHATO



Samuil Weiszberger Succesor
rum-, likorgyar es pottaka-nagykereskedesben.



ARAD, BULEVARDUL REG. MARIA No. 5. (ANDRASSY-TER 5. SZAM) ELADAS NAGYBAN ES KICSINYBEN!

NYILTTÉR.

Joan Limbeck si Fiat Arad. Fabrica de costururi de metal si intreprindere de lumormantari. Plata Avram Iancu (Szabadsag-ter) 22. Szinhaz-epulet.

Alutrottak mélyeseges fájdalomtól elteve, de a Mind-nható szentségek akaratában meggyu odva, szomorodott-zivvel tudják, hogy a legjobb édesanya, a hön szereto naryanya, illetve apyós, sógornó es rokon

özv. Brunhuber Kálmáné
szül. Meisztróvich Anna,

folyó évi március hó 17-én, délután 6 órakor, áldásos életének 59-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhitatos felvéte e után, visszahadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejté-tetlen drága halotunktól di maradványait folyó évi március hó 19-én, délután 6 órakor fogjuk, a Varassay József-utca 12. számú gyászszobából, előzőleg a róm. katóli us anya szentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után, a helybeli felelő temetőben lévő családi sírkertben az örök nyugalomnak átadni.

Az engedélytő szent-mise áldozatot a boldogult lelki üdvéért folyó évi március hó 23-án regg-li 8 órakor fogjuk a főtisztelendő Minorita-tyák szentegyházában az egék Urának bemutatni.

Phenese oszónes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1921. március hó 18.

Papp Z. Endréné szül. Brunhuber Gizela, Brunhuber Gyula, Brunhuber László, Brunhuber Ferenc, Brunhuber Ilonka, Brunhuber Kálmán, gyermekei özv. Scherfenéder Antalné szül. Brunhuber Magdolna, özv. Meisztróvich Jánosné szül. Cherrier Teréz, özv. Brunhuber Gyuláné szül. Maoros Teréz, sógornói Papp Z. Bandi, Papp Z. Anuska, unokái Papp Z. Endre, Brunhuber Lászlóné szül. Frits Edith, Brunhuber Ferencné szül. Antal Paula, veje es menyje. Ugyezintén a nayszámú rokonság a jóbarátok es jóismerősök nevében is. 10681

Pro hirdetések

Alkalmazás.

FESTÉKSZAKMÁBAN JÁRTAS fiatal kereskedősegéd es egy tanuló felvétetik Meer festéküzlet. 1110

PERFECT GYORS ES GÉPIRÓNÓ, kereskedelmi es közjegyzői irodai gyakorlati állást keres. Ajánlatok kéretnek. „Elsőrangú munkaerő” jelige alatt a lapkiadóba. 1123

PANNONIÁBAN a szálloda részére erélyes szobaasszony az étterem konyhá-lába gyakorlott gazdaasszony azonnalra felvétetik. Kik hasonló állásban működtek es jó bizonyítványai rendelkeznek, előnyben részesülnek. Jelenkezhetni a Pannonia irodájában. 1130

Vétel es eladás.

ELADÓ egy zongora orvosi műszerek, műtőszék stb. olcsó áron. Cim: Strada Gheorge Popa (Ferdinánd-utca) 4. I. em. 1121

ELADÓ komplett kovács szerszám sürgősen. Cim a kiadóban. 1125

ELADÓ szekrények lusterek, etazser, hintaszék iskola hegedű, gyermek vaságy, talicska nyári paplan. Cim a kiadóban. 1128

BERENDEZÉS fűszer üzlethez kerestők. Cim: Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-ter) 21. iroda. 1129

MODERN kereszthoros zongora eladó. Strada Filipescu (Flórián-utca) 9. földszint balra. 10734

SPITZKÖLYÖK, csodaszép fajliszta na gyon olcsón eladó. Cim a kiadóhiva-talban. 1111

ANTIK es modern porcellánt bútor, szőnyegel festményeket, ékszerel, ezüst-öt vesz es elad Salon Artistique. Állan-6 kiállítás. Bulevardul Regina Maria (Andrassy-ter) 21. szám. 10621

EGY szép modern rőtös állvány puldokkal es egy kisebb Wertheim-szekrény. előnyös árban azonnal eladó Nagyzerénden. Értekezni lehet Weisz Manóval. Nagyzerénden. 1108

OLCSÓ hálószoba bútor eladó. Postás asztalos, Szent-Pál-utca 1. 1117

MÉHES ELADÓ 56 családra kaptár, 15 család méh es teljes felszereléssel. Cim Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 84. szám. 1119

Ingatlan.

HAZ jóforgalmu fűszerkereskedéssel, korcsmával együtt eladó. Cim: Onku Péter Szederhát (Aradm.) 1126

SAROKHAZ több üzlethelyiséggel Zsigmondháza legforgalmasabb helyén szabad kézből eladó Bővebbet Ujarad, Fő-utca 177. özv. Fuchs Józsefné. 1084

ORCZY-UTCA 17. számú bérház üzlettel együtt eladó. 1116

Üzletek.

KERESEK üzlethelyiséget megvételre, vagy haszonbérbe. Cim a kiadóban. 1127

Különféle.

Dr. PÖLDES ES HEHS orvosi laboratoriuma Aradon. Végez emberi válladékok, vizelet köpök, ex- es transudátum vizsgálatait. 10831

BUCURESTIBE UTAZOM megbízásokat szombat délután 4-ig elfogadok. Cim: Bay István, Nicu Filipescu (Flórián-u) 10. szám. 1132

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestők. Bővebbet a kiadóban.

AJÁNLOK: Boros Béni-teren modern 4 szobás nagytelkes Str. Bucur (Eötvös-utca) 4 szobás emeletes, Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 6 szobás modern magánházakat elfoglalható lakással azonkívül a bel- es külvárosban különböző nagyságu bér- es magánházakat kisebb-nagyobb telekkel, kerttel, Tenyák birtokok szállók, nyaralók előjegyzésben. Bővebbet: WALLINGER ISTVÁN adásvételt közvetítő irodájában Lázár-utca a Földes-pátka kapujával szemben. 10734

Ajánlunk 1122

elsőrendű élesdi dar: bos meszet waggentételekben azonnali szállításra.

„Mercur” kereskedelmi es mezőgazdasági rt.

8 mm. lucernamag tiszta, esiraképes, 100 kgr. vörös bodorka, 10 mm. köles, 100 kgr. muharmag, 1920. évi termelés eladó.

Pálfi Balint,
Kisjenő - Erdőhegy. 1124

Névjegyeket, levélpapírokat, meghívókat, üzleti es hivatali

NYOMTATVÁNYOKAT

kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legcsinosabb kivitelben es legjobb papíroson készít az

Aradi Közlöny nyomdája

:: (Az Arad-osanádi egyesült vasutak palotájában.) ::

I. NACHT bucuresti kém-, vas- es műszaki nagykereskedő cég

értesíti Erdély vaskereskedelmi cégeit, ipar es bányavállalatok, vasutársaságok, erdő es faipari vállalatok, Gazdasági Egyesületek, stb. Igazgatóságait, hogy anyagbeszerzésüknek megkönnyítése céljából

ARADON, Strada I. Decembrie (Fa-utca) 1. szám alatt

nagyszabásu raktárt létesített, hol csak viszonteladók es nagyobb vállalatok részére az alábbi anyagokat tartja raktáron: 10478

REZ	VAS	FÉM	TÖMITÉS	SZERSZAM	KÜLÖNFÉLÉK
lemezek rudak szegőcsok üstök huzalok osóvek	lemezek horganyozott lemezek szegőcsok oszvararuk faosvararok feherbadog	ólom, ón horgany antimon asapagyfém horganylemez	klingerit asbest fiber grafitos es zsíros anyagok	kovács lakator gazdasági üvegek hádar szerszámok	bőrszija gummitömők vas es acél osóvek szerszám acél stb. stb.

I. NACHT Magazin ENGROS PENTRU METALE, FERARIE si ARTICOLE TECHNICE
Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-ter) 22. es Fa-u. I., sarok ház **ARAD.**

Drauc si Provincia Societatea de ajutor de la sinesul ca asociatie in lichidare. **A P E L I**

Deoarece cu ocazia revolutiei din noiembrie 1918, toate registrele „Societatii de ajutor de la sinesul ca asociatie Drauc si Provincia in lichidare” sau nu micit, facem apel la toti creditorii si depunatori asotlatiei ca sa-si anunte pretentile pana la 1. Aprilie-ia lichidatorii asociatiei caci dealtfel nu se vor lua in considerare la facerea lichidarii. Drauc 1. Martie 1920.

Drauc si Provincia Societatea de ajutor de la sinesul ca asociatie in lichidare.

Drauc es Vidéke Onsegélyző Egyetel Mint Szövetkezet felszámolás alatt.

FELHÍVÁSI
Miután az 1918. évi novemberi forradalmi alkalmával „Drauc es Vidéke Onsegélyző Egyetel Mint Szövetkezet” felszámolás alatt összes könyveit es okmányai megsemmisítették, felhívjuk a szövetkezet összes hitelezőit es törzsbetevőit hogy igényeiket folyó évi április hó 1-ig a szövetkezet felszámolóinak jelentsek be, mert azok ellenkező esetben a felszámolási tervezetnél figyelembe vétni nem fognak. Drauc 1920. március hó 1.

Drauc es Vidéke Onsegélyző Egyetel Mint Szövetkezet felszámolás alatt.

MEGNYILT! MEGNYILT! Fekete si Trucza

kelmefestő, vegytisztító es fehérnómá meső vállalata.

ARAD, Str. Marasesti No. 67.
(Ko suth-utca) 10722

Vállalják minden e szakba vágó dolgok elkészítését felelősségteljes kivitelben.

Szállítások

gyors lebonyolítását
Romániába elvállalja
Wetzler Testvérek
szállítók, Budapest, V., Akadémia-utca 14. Saját telepeink Wien: II/2 Obers Donaustrasse 107, Simbach, Passau, Regensburg, Békéscsaba, Megbízható kiserőt. 10711

„Hermes” hirdetés 20024.

Fontos autó vásárlóknak

1 drb. 3 tonnás **FROSS-BÜSSING**, üzemeletes teherautó, majdnem új, 1 drb. 2 1/2 es 1 drb. 3 tonnás **OPPEL** teherautó javítatlan, vagy javított állapotban, különféle autókalkitásokkal együtt előnyösen eladó. Bővebbet: 1057

„Herkules” gépműhely, Temesvár, Józsefv. Nap u 5. Lányor mellett